

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova egy a lap beltartalmi részét illeti közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások, stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak terfogataért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár belyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadottnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Földmivelés, ipar és kereskedelem.

II.

K.-Vásárhely, 1890. február 12.

Nem szükséges azon tétel igazságát bizonyítani, hogy Magyarország gazdag és virágzó csak ipar és kereskedelem által lehet, vagyis, ha azt a gazdag kincset, melylyel a természet ásvány-, növény- és állatban ellátta, ő maga dolgozza fel s ő maga továbbítja. A mig mi úgy számítunk, hogy a föld megtermi kenyérünket, borunkat s a mi egyéb szükségletünk van, közvetve, vagy közvetlenül beszerezzük külföldről, addig mindig szegények maradunk, ugyászólva külföldre hordjuk, pénzünket, külföldnek adozunk. Ha mi csupán szövött-árúkért közel 200 milliót kü-

dünk ki évenként az országból, ezzel az összeggel szegényebbek leltünk, mert azt évenként megtarthattuk magunknak, ha lenne fejlett iparunk s lennének gyáraink, melyek nyers terményeinket feldolgoznák. Olyan formán állunk a külfölddel szemben, mint Románia állott pár évtizeddel ezelőtt mi velünk. Romániának nem volt ugyászólva semmi ipara s ezért mindig állandó és jó piacunk volt ott s különösen a székelyföldi iparosok onnan pénzezték. Románia azonban észrevette magát, roppant áldozatok árán gyorsan ipart teremtett magának s a jólét forrása, talán örökre, bedugult a határszéli iparra nézve.

Igy lenne ez a mi szomszédainkkal is, ha hatalmas ipar fejlődne ki rövid időn minálunk. Azok a milliók, miket Morvaországnak posztóért, Csehországnak üveg-árúkért, Ausztriának s a külföld egyéb országainak szövött s egyéb árúkért adóztunk, megmaradna az országban, mint forgalmi tőke s a közjólétnek s vagyonosodásnak vetné meg alapját. Csak akkor nyílnék nagyra a mi szomszédainknak szeme, midőn egy szép napon örökre bezárulnának Magyarország vámsorompói a külföldi behozatal előtt, csak akkor lenne ez ország igazán nagy és boldog, ha semmiért sem kellene többé az ország határán tul menni. Lehetnek és vannak még ma is olyanok, kik lealáznak tartják, hogy a dicső magyar faj, mely évszázadokon át csak kardra és ekére használta a vasat, most megelégedve a mult dicsőségéről vasgépeket alkosson s azon az ősök vérével megszentelt földön gyárakat állítson s görögnek, zsidónak való csere-berével, adás vevéssel piszkolja be kezét.

Ilyenek hála az égnek ma már kevesen vannak, a legnagyobb és legdicsőbb nemzetek példái hatottak s megért az eszme, hogy ipar és kereskedelem nélkül boldogulni nem

tudunk és az új Magyarország megteremtéséhez az első lépések már meg vannak téve.

A dicsőség e tekintetben nagyérdemű miniszterünket Baross Gábort illeti, ki nagy alkotásával a magyar nemzet örök haláljára tette érdemessé magát.

Midőn nagy miniszterünk átvette tárczáját nem lépett nagy hangu programmal a nyilvánosság elé, csak lelke mélyen szunynadoztak ama nagy eszmék, ama nagy tervek, miket most egyenként kezd valósítani s nála a terv egy értékű a valósággal, mert akadályokat nem ismer, emberfeletti munkássága s törhetlen erélye nagy szerencsével párosulva, játszva győz le mindent, a mi nagy terveinek útját állja. Magyarországnak virágzó ipart és kereskedelmet teremteni s ez által felemelni a nagy kulturnemzetek színvonalára — azon nagy és szép eszme, mely közgazdasági politikáját vezérli s melynek megvalósításán annyi lelkesültséggel, s annyi nemes ambícióval küzd. Ha megtekintjük nagyszabásu alkotásait, mint tündér-kép kezd kiderülni előttünk hazánk jövődjéje, mely szebb a jelenlennél s dicsőbb a multnál, a mely bizalommal, reménnyel tölt el minden szívet. Látnunk egy Magyarországot, mely munka és szorgalom által nagygyá lett, mely nem kér semmit a szomszédától, mert mindennel bir, mire szüksége van.

Bátran el merjük mondani, hogy van mindentünk hozzá, hogy eme szép reményeink valósuljanak. Sokkal gazdagabbak vagyunk, mint Európa bármely más országa, csak kezdjük el kincseinket értékesíteni. Hogy ezt megkezdhesük arról gondoskodott Baross miniszterünk, az ő nagyszabásu reformjaival. mikről jövő cikkünkben fogunk részletesebben szólni.

0.

A „Székelyföld“ tárczája.

Falusi tréfa.

Bucsu volt Oszlopon, s így sok is volt a vendég az özvegy ispánné házában is. A jó kedv a gazdag vacsora után fokozódott legmagasabbra. A cigány huzta az andalgókat, frisseket s a fiatalság járta lelkesen a nagy szobában. A két házi kisasszony, a szőke Linka s a pajzán Minka mutaták a jó példát, de az utóbbi nagy szeméből azért néha daczos, haragvó tekintetek villámlottak a benyíló ajtaja felé.

Ott a házi asszony nagybátyján kívül, a ki bóbiskolt pohara mellett, kártyázó társaság ülte körül az asztalt; a szomszéd falusi kedélyes tisztelegő, meg a mindig morgó doktor, kinek természetén nem változtat a kártya, bármely járása sem, a tekintélyes hasu gyógyszerész, ki ha egy kis ferbli hírt hallotta, mindjárt becsukta a patikát, a furfangos eszű jegyző, ki éppen most a kártyákat keveri s a fal mellett egy idegen ur, ki folytatja kézelői huzogatását, a tánczoló hölgyekkel való kaczerködést és a maga személyének és nézeteinek bemutatását.

(Héthársy ur volt, tüzkár becslobiztos, ki a gróf pusztáján néhány leégett pajta körül végzé dolgát. »Friss pénz!« sugá kézdörzsölve a patikáros a pap fülébe, mikor a finom ur az asztal mellé ült. »Atkozott disznója van!« morgá a doktor, mikor

ugyanaz az ur folytonosan nyerve, az utóbbi kaszát is beseperzte.)

— Ugy van uraim — folytatta tovább Héthársy ur — mi a vizi? Teszem! Elvem a munka és az élvezet. Adom a blindet! Utóbbira jogot nemesi származásom, előbbire kötelez a kor s a hazám iránti kötelesség. Vissza három forintot! — Ugy van uraim, mindnyájunk közös munkája a haza s nemzet fentartó gerendelye. Senki sem adja? Viszem! A szerencse ma szokatlanul melegen mosolyog reám, de még fényesebben villognak a tánczoló hölgyek szemei, képesek elpárolásra bírni a szerencse Isten asszonyától, nem is bírok ellentállani. Uraim, eddig az önöké voltam, most a hölgyeké leszek!

S ezzel felállt (lefőztem a vidéki népet, gondola magában ragyogó képpel) s számtalan bókók és mosolyok közt sasirozott át a tánczoló párok közt, a házi asszony vidám menyecskékből álló köréhez.

A patikáros kedvetlenül keverte a kártyát, mert a pap viceze, hogy: »hol van hát a friss pénz méregkeverő uram?« nagyon megbosszantotta. Atkozott pech! Mérgelődött a doktor. Majd hajtásba kerül még, vigasztalta a jegyző. S a játék folyt tovább.

A cigányok huzták, a tánczok váltották egymást, Héthársy ur igéző gavallérként tette a szépet a hölgyeknek, de leginkább a barna Minkát tüntette ki sokat mondó mosolyokkal, elbájoló bó-

kokkal s mikor tánczra kaphatta, letánczolt volna mindenkit, ha félre nem állnak előle.

(De könnyen főzánköl az a nemes ur! — dohogott a doktor. Frissiti a friss pénz! — nevetett a pap. A patikáros morogva tette ki az új vizit.)

— Nőválasztás! — kiáltott a tanító-segéd.

A barna Minka a benyílóba röppent s tánczra kényszeríté a jegyzőt: Jöjjön maga, kegyetlen princípális, hová tette, küldte Balog urat? A jegyző nevetett. Hát ezért a bosszus pillantások, kis tündér? A segéd miatt szenvedje a jegyző a maga haragját? — No, ne haragudjék, most már meg kell érkeznie. — Nem is azért haragszom épen, de ez a kikeményített dereku Héthársy unat szerelmi ömlengéseivel. — No, no, hisz ez csak a maga szépségének hódolat, kis tündér! — De én tolakodónak, szemtelennek találok!

A jegyző visszatérve a kártya-asztalhoz, gusztálás közt a kártyái fölött a tánczoló felé pillant. Nem hiába panaszkodik a kis tündér, Héthársy csakugyan tolakodó! A pap botránkozik, a doktor s patikáros szemei néma bosszuságtól villognak. Játsszanak tovább.

A fiatalság később valami jzalogosdi társasjátékot kezdett. Héthársy összes kellemeit kifejté a házi asszony körül, de miután hiába való minden szellemeskedése és senki sem vont be a játékok közé, ismét csak visszakerült a benyílóba.

(Folyt. köv.)

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház febr. 11-iki ülése elején Wekerle pénzügyminiszter két előterjesztést tett.

Ezután Szalay Imre tartá polemicus zárbeszédét a földmiv. költségvetés fölött. A borgegyártás eltöltését célzó határozati javaslatának elfogadását kéri. Gr. Szapáry miniszter rövid válasza után a ház nagy többséggel mellőzte Szalay határozati javaslatát. Erre a ház megkezdte a részletes tárgyalást, melynek során az állami erdők címénél Bornemisza István hívta fel a kormány figyelmét az erdővidékek viszonyaira, főképp a fenyvesek pusztulására. Bernáth Dezső csekélynek tartja az erdőmiv. előirányzott összeget. Gr. Szapáry rövid észrevételei után a tételt megszavaztatott. Az állami lótenyésztés-intézeteknél Almásy Géza szólalt fel, kérve a minisztert, hogy az állami méneket a lótenyésztés érdekében lehetőleg szaporítsa, majd a megyei lótenyésztő bizottságokról szólva, ezek mindenütt megalakításának, hatáskörük megállapításának szükségét hangoztatá, közhelyeslések között. Hevessy Benedek, Izsák Dezső és a földmiv. miniszter felszólalásai után a tétel megszavaztatott.

Az állategészségügynél Petrich Ferencz, a gazdasági tanintézetek címénél Perlaky Elek szólalt fel, ki a földmiv. iskolák reorganizációját mondá szükségesnek, s a kitűnő kisebb birtokok jutalmazását a hasznos verseny szempontjából igen üdvösnék. Ugyan e címénél Ugron Gábor is hallatá szavát, Kecskemétre földmiv. iskolát kívánva. Gróf Szapáry miniszter a földmiv. iskolák átalakítását helyezi kilátásba; kedvezően szól a kecskeméti iskola kilátásairól, kivált, ha a város bizonyos számú alapítványokat is tenni lajlandó lesz. A miniszter utalt arra is, hogy mintegy 20 község kért földmiv. iskolát a kormánytól.

Az állattenyésztés és tejgazdaságnál Bernáth Dezső, a vizi munkálatoknál Tisza István szól, ki a ház által közhelyesléssel fogadott érvek hangoztatása mellett utalt a Szamos szabályozás munkába vételének sokára nem halasztható szükségére.

Ugyancsak a vizi munkálatoknál szórta nagy hangon a vádak és rekriminációkat Papp Elek, ki szerint a »vizjogi« törvényt nem hajtják végre, mert ezt nagy befolyásu egyének érdekei gátolják. Gr. Szapáry miniszter pontonként mutatta ki Papp Elek vádjainak alaptalanságát. Izsák Dezsőnek ugyanitt történt rövid felszólalása után a földmiv. költségvetés részletes tárgyalása befejeztetett s a ház minden tételt változatlanul elfogadott.

A képviselőház február 12-iki ülésében elfogadta az igazságügyi orvosi tanácsról szóló törvényjavaslatot; majd áttért a pénzügyminiszteriumi költségvetés tárgyalására. Hegedűs előadó ismertette a tárczánál történt változtatásokat; Wekerle miniszter beszédében emlékeztet arra, hogy a direct adók reformálását több ízben sürgette; hangsúlyozza, hogy mindenekelőtt az adóadómínistrációt kell reformálni, belátja az illeték-reform szükségességét is s reméli, hogy az adóreform, ha az átmeneti stádiumon túl leendünk, minden jogos követelésnek meg fog felelni. Arra törekedett, hogy az italmérsi adó mindenütt megállapíttassék; megjegyzi, hogy saját használatra más községek-ből is hozhatók italok. Végül előadja, hogy az osztrák kormányt már a múlt évben felszólította a szeszdó megváltására s reméli, hogy ebbeli terveit kereszttül is viheti.

SZEMLE.

A német császár nagyjelentőségű rendeleteire nézve még mindig nagyon szétágaznak a vélemények s mig némelyek magában azon tényben, hogy egy ily hatalmas birodalom feje állt ama mozgalom élére, mely századunk legfontosabb társadalmi kérdésének megoldását célozza, a siker biztos garanciáját vélik látni, mások így is egyelőre legyőzhetetleneknek tartják azok akadályokat, melyek a nagy kiterjedésű kérdés nemzetközi alapon történő megoldása elé torlódnak. Ráutálnak az egyes országok ipartörvényeinek, természeti viszonyainak s munkásai élete módjának terén mutatkozó óriási eltérésekre. Az a nézet azonban, hogy a császár törekvései komoly nézeteltérésre vezettek volna közte s nagy kancellárja között, már tévesnek bizonyult.

A bolgár összeesküvés dolgában a vizsgálat még mindig nincs befejezve, noha Stambulov a legnagyobb energiával siettetti. Az eddigi nyomozásból, nevezetesen az elkobzott irásokból, mind világosabb lesz, hogy az összeesküvés tulajdonképeni intézői, kik eszközül használták fel Panicza örnagyot, Bulgárián kívül laknak s a bolgár igazságszolgáltatásra nézve megközelíthetetlenek. Ha e

gaz terv sikerült volna, úgy látszik, Paniczát épen úgy eltették volna láb alól, mint a fejedelmet és kormányt. A widinni, szófiai, slivnoi, schumlai és rustosuki katonai parancsnokok, mint nem egészen megbízhatók, állásuktól elmozdítottak.

Kézdi-Vásárhely város képviselői gyűlése.

(Folytatás és vége.)

5. Az árvaszék 1889. évi számadásának megvizsgálásáról beadott jelentés tudomásul vétetvén, felterjesztése meghintároztatott.

6. Olv. tatik az alispáni hivatal leirata, melyben tudósítja a képviselőket, hogy a 13000 frtban a városra utalt fogyasztási adó ujabbi tárgyalása február 11-én fog megtartatni. A leirat tudomásul vétetvén, polgármester és pénztárnok bizatnak meg a tárgyaláson a város ügyeit képviselni.

7. A kézdívásárhelyi Rudolf-kórház és Stephanie menedékház köszönő iratai a város által adományozott 6-6 ö tüzfűért tudomásul vétettek.

8. Felolvastatt a községi iskolaszéknek a múlt tanévről szóló következő jelentése:

Tekintetes városi képviselőtestület!

Az 1876. évi XXVIII. t. cz. 13. §-a értelmében az 1889. év második feléről van szerencsénk a következő jelentést terjeszteni elő:

Az 1889—90. iskolai évre a tankötelesek kimutatása a tek. tanács által a maga idejében iskolaszékünknek megküldetvén, abból kitűnt, hogy:

a) városunkban mindennapi iskola-köteles fiu van	249
b) városunkban mindennapi iskola-köteles leány van	219
c) ismétlő iskolaköteles fiu van	140
d) „ „ leány van	89

Az 1889—90-ik tanév szeptember 2-án megkezdődvén, a közs. iskolába, mint mindennapi iskolaköteles beiratkozott: 182 fiu és 241 leány. Az ismétlő leányiskolába: 45 iratkozott be, a többiek vagy az elemi iskolát ismétlik, vagy más intézetbe járnak. Fiu ismétlőiskola nincs, mert a fiu ismétlő-tankötelesek, egy kivételével, vagy felsőbb tanintézetbe járnak, vagy iparosok s így a törvény értelmében az ipariskolába kötelesek járn.

Bár a közs. elemi fiuiskolába csak 181 van beiratkozva, ez nem azt teszi, hogy a többi tanköteles nem jár iskolába; járnak mindnyájan egyik-másik tanintézetbe feloszlva.

Általában el lehet mondani, hogy városunkban a tankötelezettségnek elég van téve s e tekintetben elismeréssel kell adózni a tek. polgármester urnak, ki a hanyag szülőket köteleességeik teljesítésére a legerélyesebben rászorította.

Nemkülönben köszönetet nyilvánítnak a t. képviselőtestületnek, hogy ez évben is 21 szegény fiut és 26 szegény leányt ruházattal ellátott s így lehetővé tette, hogy a hideg téli zord napok dacára is járhattak s pedig mondhatni elég pontosan, iskolába.

Az iskolai év megkezdődvén, a tanfelügyelőség felhívására beérkezettük a tanítótestület által az egész évre elkészített tanmeneteket és módszeres eljárást s a tanfelügyelőség nemcsak, hogy jóvá hagyta ezen terjedelmes dolgozatokat, hanem felhívta iskolaszékünket, hogy e szakértelemmel és ügybuzgósággal összeállított munkálatokért fejjeze ki a tanítói karnak a tanfelügyelőség elismerését, melynek mi örömmel tettünk eleget.

Örömtünkre szolgál arra nézve is jelentést tenni, hogy ez iskolai évben semminemű ragályos, vagy járványos betegség nem gátolta a tanítás folytonosságát. Igaz ugyan, hogy a szemcsés köthártyalobban kisebb-nagyobb mértékben még szenved 12 tanuló, de ezek is napról napra gyógyulnak s iskolából e miatt egy sincs kizárva.

Ez iskolai évben a fiuiskola VI. osztálya is, felsőbb rendeltre, kapcsolatosan és egy teremben az V. osztálylyal, megnyitattott, azonban az átmeneti intézkedés miatt a VI. osztályban csak 4 tanuló van, remélhető azonban, hogy ez állapot már a jövő isk. évben megszűnik, de népes ezután is aligha fog lenni.

A tanfelügyelő ur kíséretében a báró alispán ur 1889. nov. 15-én mind a fiu-, mind a leányiskolát meglátogatta, előbbi, hogy a szükséges átalá-

kitást már ez évben a megye pénztára terhére eszközöltesse; utóbbit, hogy annak közveszélyes állapotáról személyesen meggyőződjen. Azonnal intézkedett, hogy az építész moudjon véleményt, mely megtörténvén, abban összpontosult, hogy a leányiskola épülete nem mondható közveszélyesnek.

Iskolaszékünk a szakértő véleménye előtt bár meghajlik, de hangsúlyozni köteleességének tartja, hogy a termék szűk és czélszerűtlen volta, egészségtelensége, a hiányos világosítás mind-mind sürgetőleg lépnek föl a mostani állapot megszüntetése végett.

Múlt évi aug. 31-én a tanfelügyelő ur elnöklete alatt a tek. polgármester ur és az iskolaszék jelenlétében egy értekezlet tartatott egy felállítandó polgári leányiskola tárgyában. Bár jelen alkalommal az eszme testet nem ölthetett, vajha minél előbb örvendhetne városunk közönsége egy virágzó polgári leányiskolának.

Van szerencsénk a t. képviselő-testületnek azt is becses tudomására hozni, hogy a községi iskola 188⁶/₇-ik és 188⁷/₈-ik évi számadásai minden megjegyzés nélkül a miniszteriumnál helyben hagyattak s az 188⁸/₉-ik évi és 1889. december 7-én jóváhagyás végett felterjesztetett.

Iskolaszékünk tapasztalván, hogy az ötödik évi szolgálati pótlék a más pályán működő hivatalnokoknak, sőt a falun működő tanítóknak is megadatik; tapasztalván, hogy városunkban havi 33 frttal, mint a mennyi fizetése a tanítóknak van, családot fenntartani mily nehéz feladat, folyamodott a miniszteriumhoz, hogy államsegélyképen adja meg a tanítóknak az 5-ik évi pótlékot, azonban, bár a tek. közg. bizottság az álláspontunk igazságosságát belátva, meleg ajánlattal terjesztette föl, kérésünk teljesítése mégis megtagadtatott.

Az 1889—90 ik iskolai évre a vall. és közokt. m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága 44610—889. számú rendeletével 1900 frt államsegélyt kegyeskedett engedélyezni. Midőn ezt örömmel hozzuk a t. képviselőtestület tudomására, egyidejűleg fájdalommal tudatjuk azt is, hogy a magas miniszterium ez évi költségvetésünkben 10 százalék cizmen 210 forintot törlött s így már ezen jelentésünk kapcsán kérjük a t. képviselőtestületet, hogy a 210 frt fedezéséről gondoskodni méltóztassék.

Fél évi jelentésünknek méltóbb záradékot nem adhatunk, mintha az iskoláügy iránt tanusított jó indulat és áldozatkészségért a tek. képviselőtestületnek elismeréssel párosult köszönetet nyilvánítnak s a népoktatástügyet jövőre nézve is összes pártfogásába ajánljuk. Midőn ezt tesszük, kérjük jelentésünk tudomásul vételét.

Ezen jelentés tudomásul vétetvén, a múlt évről elvont 210 frt államsegély a város pénztárából ideiglenesen kiutaltatik, mig az e tárgyban felterjesztendő kérelemre a magas miniszteriumtól válasz érkezik.

9. A külföldiek nyilvántartása iránt alkotott szabályrendelet kiigazítva, felterjesztetik.

10. Tudomásul vétetett a megye törvényhatóságának a miniszterium által is helyben hagyott azon határozata, hogy a községi fiuiskola 6 ik osztálya számára szükséges helyiség a megyei tanalpból építtessék fel s a város a befektetett tőke évi kamatait fizesse

11. A város tulajdonát képező ugynevezett Vinternicz-féle telek kijavítása elhatároztatott, valamint hatályon kívül helyezettett a képviselő azon korábbi határozata is, hogy a mérték-hitelesítő hivatal az Orbán-féle telekre helyeztessék át, mivel polgármester előterjesztése szerint az értékes hitelesítési eszközök ott nem volnának biztonságban. E szerint a mérték-hitelesítési hivatal továbbra is a tanácsháznál marad.

12. A Kecsk és Kétág erdősegekben a legeltetési jog ez évre is bérbeadandó, mivel a tanács megbizatik.

13. Meghatároztatott, hogy a csordapásztorok f. évre is az eddigi szokás szerint lesznek megfogadandók.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök-polgármester a gyűlést bezárja.

V i d é k.

Kovácsnán, 1890. február 12.

(Papválasztás.)

A pávai ref. egyházközségben az egy év óta üresedésben levő papi állomás betöltése végrevalahára véget ért.

Február 10-én nagy ünnepélyességgel és kiváló vallásos érdeklődéssel folyt le a pap választás, melyre másodszer volt most pályázat hirdetve, mivel az első ízbeni próbások nem voltak a gyülekezet vallásos igényeinek megfelelőek; persze a második pályázat hirdetés megnyerése csak kepe javítás mellett volt az egyház főhatóságánál kiszeközölhető.

A választást megelőzőleg Földes György zabolai ref. lelkész, a templomban, a figyelmet lebilincselő szép imát mondott; az esperes a szükséges ceremóniát végezte; s így vonult a választóbizottság után a gyülekezet zászlók alatt a papi lakba.

A választás délből ért véget; Szász Márton kapott 54³/₈ szavazatot, a más 12³/₈ megosztott.

Jellemző volt a választás azért is, mert a vesztegető párt megbukott.

A bizottságot Miskolci Lajosné urasszony fényes ebédre hívta meg.

X.

Különfélék.

— Időjárásunk. Közel egy hete már, hogy a Nemere szele megindult s ez a hét egyike volta legrosszabb időnek, miket időjárásunk a közel-múltban felmutat. E heves szél ezuttal havat is hozott, s úgy behordta az utakat, hogy a közlekedés némely helyeken teljesen fennakadt. A kézdí-vásárhelyi piacon nagyon is meglátszott a rossz időjárás, mert az egész héten alig fordult meg egy néhány vidéki ember.

— Tűz volt múlt péntekre virradólag Kézdí-Vásárhelyt. K. J.-nak az utjon levő istállójának fedele égett le. A tűz oly gyorsan és zajtalanul folyt le, hogy a legközelebbi szomszédokon kívül senki sem vette észre. A kár nem haladja meg a 100 frtot s ez is biztosítva volt.

— Farkaskaland. Soósmezőről Bereczkbe jött egy oláhatafi gyalog. Az ut havas tetőn, fagyos región vezetett keresztül s valahol az "Üngarián" sikkján egyszer csak tüvöltést hall a háta mögött: két farkas volt, éhes, kényszeredett dudad. Sebes vágta a vadállatok a szerencsétlen emberre, a kinek minden védelmi eszköze egy törött bunkós botból állott. Nem igen bízhatott benne, mert neki iramodott futni s ijedtében egy eperfára kapaszkodott fel. Az ordások ostromolni kezdték a fát és körmölték a tövét szaporán, miközben nagyokat szökeltek a fa ágai közt vaczogó ember felé és csaptak rettenes ordítást. Ez az ostrom teljes három órát tartott, míg az odaérkezett utasok elől elmenekültek a vadak s a félholtra ijedt ember megszabadult a halálos félelemtől.

— Nagy áldás. Dálnokból írják lapunknak, hogy ott Miklós Ferencnek egy koczája 18-at malacozott, melyek közül ötöt agyontaposott. A malacok közül hármat téjjel tartanak, mivel az anya nem képes a nagyszámu apróságot táplálni.

— A nemzetközi munkáskérdés és monarchiánk. A német kancellári hivatal még az év első napjaiban jegyzéket intézett az osztrák-magyar külügyi hivatalhoz s ebben a jegyzékben felvetette a munkáskérdés nemzetközi szabályozásának szükségét. Ezt a jegyzéket — külföldi lapok szerint — Kálnoky gróf közölte a magyar kormánynyal, mely a maga részéről 10—12 nappal ezelőtt nyilatkozott is s elfogadta a német kormány által körvonalazott elveket. A bécsi külügyi hivatal erre Berlinben kijelentette, hogy kész a német külügyi kormány iniciatívájához csatlakozni.

— Az orléansi herceget, a párisi gróf fiát, ki daczára, hogy családját s ezzel őt is, mint trónkövetelőt a köztársaság internálta, ifjui hevével elragadva visszatért Franciaországba, hogy mint katona eleget tehessen hadkötelezettségének, két évi fogságra ítélték. Az eliteltetés zajos demonstrációra adott okot. Az utózákon az orléanisták éltették a királyságot. Tulharsogták ezeket a köztársaságot éltetőket; csetepatéra kerül a dolog, ha

a rendőrség szét nem osztja a tömeget. Sokat s ezek közt számos arisztokratát elfogtak.

— Omlásnak indult bánya. A marosújvári sóbánya egy részét, a Stefánia-bányát, komoly veszedelem fenyegeti. A bánya jobbfeleli része egy hatalmas gámszlopon nyugzik. Ez az óriási sóoszlop lassankint meggyengült, mert a sóban egy nem széles palárteleg van, mely az egészséges sötömeget kettémettzi. A bányarész fölött rengeteg tömeg piszkos só volt összehalmozva s úgy látszik, ennek a tömegnek óriási nyomása okozta, hogy a sóoszlop most hosszabban széthasad. Össze nem omlott, de a két rész napról-napra egy-két milliméterrel távolodik egymástól. Tehát az oszlop leomlása igen való. A munkát természetesen rögtön abba hagyták a fenyegetett bányarészben, melyet úgy remélnék a beomlástól megmenekíteni, hogy a sóoszlopot óvatosan eltávolítják. A nehéz és veszedelemes munkát már megkezdtek, ha nem sikerül, az egész Stefánia-bányát pusztulás fenyegeti.

— A Kókán-pür. Három napi tárgyalás után febr. 13-án délután véget ért a Kókán-pür. A végtárgyalás után Kókán János, hivatali sikkasztás miatt a törvényszék négy és fél évi fegyházzal sújtotta, melybe a kiállott vizsgálati fogásból egy fél évet beszámítanak. Ugy Kókán, mint az ügyész felebeztek.

— Szakadás a románok között. A nagyszebeni legutóbbi, román nacionalisták között kiűtött viszályról a következőket írják: Nagy-Szeben tudvalevőleg a Királyhágón túli román nacionalisták fészke. Itt székel az a bizonyos »Comité«, mely Erdélyben a román politikát vezeti s mely a képviselő-választások előtt rendszeren pronunziamentőt szokott kibocsátani; itt van az »Albina« pénzintézet, mely szintén hatalmas tényező, mert kezében tartja üstökét a 10—24 erdélyi román pénzintézetnek. Itt alapították meg azt a nyomda-egyletet, mely a »Tribunát« adja ki. Mind e tényezőket a Bukarestből importált szerkesztő: Slavici János alaposan összevesztette, a minék eredménye az lett, hogy az »Albina« vezérigazgatója, Cosma Parthen az apró szentek uralkodását szétugrasztotta, megszüntette. Így Slavici kénytelen volt, tarthatatlan helyzete miatt Bukarest városába visszaterelni s ott szerény felügyelői állást elfoglalni a »Elena Doamna« nevű viselő menházánál. Erdély románsága tehát megmenekedett egy bajszerzőtől, kit a bukaresti »Telegraful Român« szívélyesen üdvözöl.

— A szórakozott lokomotív. Nem épen kellemes meglepetés érte tegnap a Debreczen-Püspök-Ladány között közlekedő személyvonat utasait. Kaba állomásnál ugyanis egy teherkocsit csatoltak a vonathoz; ez mely is történt s a vonat tovább robogott. A személykocsikat azonban elfelejtették visszacsatolni a vonathoz s csak Püspök-Ladányban vették észre, hogy az utasokat Kabán hagyták. Persze az utasokért más vonatot kellett vizszaküldeni s ezzel a vonattal megjött a vonat forgalmi főnöke, ki szintén a Kabán felejtett kocsik egyikében utazott.

— Fényképező fonograf. A kiapadhatatlan leleményű Edison megvalósította azt a régi eszméjét, hogy a fonografot úgy rendezze be, hogy a belebeszélőnek arcképét is megrögzítse. Hogy az új találmányunk van-e nagyobb gyakorlati fontossága, még nincs eldöntve. Edison egyelőre e találmányt nem szándékozik tovább fejleszteni, mivel most egészen elfoglalják ama kísérletek, melyeket egy új szerkesztői villamos vasutall folytat.

— Makacs öngyilkos. Lelesz Ferenc hajdudorogi csősz felesége halálra szánta magát. Fel is kötötte magát a mestergerendára s hogy annál biztosabban elpusztaljon, felgyújtotta feje felett a szalmafedeles házat. A tűzoltók segítségével sikerült a férjnek az égő házba bejutni s az asszonyt még jókor levágták. Kihozták, de mialatt ők valamennyien a tűzzel voltak elfoglalva, az asszony felhasználta az alkalmat és berohant az égő házba, melynek akkor már ropogtak a mestergerendái. A tűzoltók utána futottak, de az asszony minden áron meg akart halni s mentőit látva, egy előke-ritett késsel elvágta a nyakát. A kés azonban nem volt elég éles s most is megmentették. Most gyógyul orvosi és rendőri felügyelet alatt.

— Az arany halottja. Berlinben történt nemrég, hogy egy kolompáros felnőtt leányát négy éves kis fiával együtt elküldötte az adóhivatalba, hogy ott fizessék le az adót. Az adóhivatalban a pénztárnál a kis fiu nagy gyönyörűséggel nézte, a mint a pénztáros egy nagy vasládát nyit ki, mely szintig volt ragyogó arany- és ezüstpénzzel. A pénztáros, látva a kis fiu sovány pillantásait, bevitte őt magához s megengedte, hogy a gyermek egy ideig turkálhasson kis kezével a sok pénz között.

Hazaérve, a két gyermek sokat beszélt az aranyról s különösen a kis fiu folyton csak a csillogó pénzeket emlegette; e közben rosszul lett s láz kezdte gyötörni. Valószínűleg meghűtötte magát, gondolták szülői és lefektették. A kis fiu elvesztette eszméletét, lázában folytonosan az aranyat emlegette, ujjával morzsolgatta a képzelt aranyakat. Majd magához tért s akkor sem beszélt másról, mint a »sok, szép aranyról.« Orvost hívtak, ki már az akkor erős lázban fekvő gyermekre kimondotta, hogy állapota reménytelen. A kis fiu hirtelen felsikoltott: »Arany, sok arany!« és e szavakat mindig halkabban ismételte, míg végre szava elhalt s meghalt. Így beszéltek a különös esetet a berlini lapok.

Farsang.

— A kovásznai tűzoltó-bál rendező-bizottsága közhírré teszi, miszerint a folyó 18-ára tervezett táncestetély, kibejött akadályok miatt, folyó hó 22 ikére, azaz szombatra halasztatott el, mely alkaiommal Bónis Gyulasepsiszentgyörgyizenekara fog játszani. Kérjük, hogy a meghívottak szíveskedjenek ezt tudomásul venni. A kik meghívót mindedig tévedésből nem kaptak és arra igényt tartanak, szíveskedjenek a rendező-bizottsághoz fordulni.

— A sepsiszentgyörgyi jótékonycélú nőegylet választmánya saját pénztára javára hushagyókedden f. év február 18-án jelméz-bált rendez. Belépti-díj ssemélyenkint 1 frt, gyermek-jegy 50 kr, karzat 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtázva lesznek. A bál kezdete 8 órakor. A rendezőség szívesen látja a megjelenni óhajtó maszkokat is. Jegyek kaphatók Hary Gyula ur kereskedésében.

239-ik közlemény

a háromszékmegei »ERZSÉBET« árvaleány-nevelő intézet javára Almás község lakosai által tett szíves adakozásokról.

Kelemen Tamás, ifj. Kelemen János 10—10 kr. Fábán János, Mátyás András, Nemet János, Kopasz András, Antal Elek, Dimény András, Jakab Ferencze, Kelemen Ignác, Mátyás Péter, Kelemen Albert, Mátyás Mihály, Csüdör János, Bertalan Miklós, Mátyás Menyhért, Fábán József, Veres János, Biró János, Horváth Mihály, Kovács István, Kovács Simon, Mike István, Bartók Dávid, Bartók János, Incze Gyárfás, Vitai Pál, Vas János, Mike József, Zsigmond Lajos, Kádár Mihály, Bertalan István 1—1 liter, Kelemen András, Kelemen Gyárfás, Kelemen György, Kelemen Pál, Nagy György, Mátyás András, Bertalan Máté, öz. Kelemen Károlyné, Kovács Gaspár 2—2 liter, Fábán Pál 3 liter, Kelemen Ferencz 10 liter rozs, Tamás András, Bertalan Mihály, Kelemen Lajos, Bertalan János, Kelemen Károly, Kelemen Lajos, Bertalan András, Bartók András, Fábán András, Fábán János, Kelemen Pál, Veres Ferencz, Paczi István, Kovács Ferencz, Mátyás Károly, ifj. Bertalan András 1—1 liter, id. Kelemen Gyárfás 3 liter, Kelemen Ferencz 10 liter árpa, György Antal 4 kr. Molnár Lajos 8 kr. Jakab János 10 kr. Mike Lajos, öz. Parta Józsefné, György István, György Mihály, Bartók János, Bartók József, Molnár László, Szabó János, Eles András, Felszegi János, Felszegi Lajos, Gergely Balázs, Molnár Aatal, Bertalan Imre, Szőlősi József, Csüdör István, Felszegi Károly, Tamás József, Gyergyai József, Gyergyai Mihály, Szőlősi György, öz. Fábán Györgyné, Fábán András, Kovács József, Eles Mózes, Gyergyai Gy., Jakab Pál, Bartók Balázs, Kelemen Gergely, Biró Mihály, Kelemen Lajos 1—1 liter, öz. Fábán Jánosné, Biró Ferencz, id. Kovács Ferencz 2—2 liter, Biró István 3 liter rozs, Felszegi Antal, Biró Lajos, Felszegi András, Demeter István, Fábán Antal, Jakab Ferencz, Kovács József, Finta Mózes, Gyergyai György, Gyergyai Balázs, Jakab György, Mátyás József, öz. Bartók Lajosné 1—1 liter, Mike András, Biró András, Kádár Jovák, Kovács József, Timós István 2—2 liter, Finta Elek 3 liter árpa.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdí-Vásárhely, 1890. febr. 14.

Br. Szentkeresztly Stephanie,

elnök.

Székely Málvin,

jegyző.

Szerkesztői izenet.

Cs. urnak Kovászna. A farsangi hír elkészett.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

Színes selyem szövetek méterenkint 60 krtól 7 frt 65 krig. Sima és mintázott (2500 különféle szín- és mintában) küld ruhadarabonként és méterenként portó- és vámmentesen G. Henneberg gyári raktára Zürichben. Levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

As kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető házi szer meg-
lepően gyors gyógyulást szerzett. „A Beteg-
barát” című kis íratban még bizonyítékokat
is találunk arra nézve, hogy még hosszas,
reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyu-
lás állott be. Minden betegnek el kellene
olvasni a könyvet; Richter kiadóintézete
díjcsében ingyen megküldi.

BIZTOS GYÓGYSZER!

az

influenza-köhögés

ellen a

kovácsnai „Horgác-z-viz.”

Ára üveggel cserélve 4 kr.

Kapható Fejér Jánosnál

K.-Vásárhelytt.

Vegyelemzése közelebből várható.

„R É P Á T I”

ÉGVÉNYES-SAVANYUVIZ

a monarchia legszénsavdusabb és legtisztább égvényes savanyu-
vizei közé tartozik.

Orvosi tekintélyek nyilatkozata szerint **kitűnő sikerrel** használtatik:
a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorhajokban, a
hugyszervek bántalmainál stb. Ezen betegségek ellen a „répáti”
savanyuviz **a legkellemesebb s egyszersmind a leghathatósabb**
gyógyító szer.

Gazdag szénsav tartalmánál fogva, mint élvezeti viz, igen kellemes ízzel bír.

Borral elegyítve, pompás üdítő ital, **savanyubb borokhoz hasz-
nálva páratlan.**

A töltés egy legkitűnőbb töltő-készülékkel eszközöltetvén, **a palaczkba**
töltött viz a forrás vizével vegytartalmilag teljesen azonos
marad.

A „répáti” savanyuviz **mindig friss töltésben és valódi minő-
ségben** kapható raktáron:

Kézdi-Vásárhelytt: Kupán József, Sepsí-Szentgyörgyön:
Séra István, Uzonban: Khon Dániel uraknál.

A „répáti” savanyuviz külkezelősége:

György József

Kászon-Impéren, (Csikmegye)

17-30

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d .

Érvényes 1889. november hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1889. november hó 1-től.

Állo m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	Állo m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	11.49 11.39	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.54 5.20	7.07 7.28	Tóvis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.13 1.51	1.17 1.47
Botfalva	”	5.37 5.57	7.44 7.58	Nagy-Enyed	”	2.18 3.04	2.11 2.46
Földvár	”	6.15 6.35	8.09 8.24	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	3.14 3.51	2.56 3.27
Mogyorós	”	6.43 7.02	8.29 8.44	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	4.01 5.56	3.30 5.08
Apáczsa	”	7.31 7.51	9.07 9.19	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	6.45 11.04	5.32 8.42
Köpecz	”	8.14 8.38	9.38 9.52	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	11.19 6.30	8.47 1.55
Ágostonfalva	”	9.09 9.33	10.16 10.29	Budapest	(érk. ind.)		
Alsó-Rákos	(érk. ind.)	9.43 11.04	10.36 11.38				
Homoród	(érk. ind.)						
Kacsa	(érk. ind.)						
Erked	(érk. ind.)						
Bene	(érk. ind.)						
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	(érk. ind.)						
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)						
Medgyes	(érk. ind.)						

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 2 óra 34 perczkor

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul reggel 6.45	Székely-Udvarhely	indul este 6.00
Székely-Keresztur	7.28	Bögöz	6.33
Nagy-Galambfalva	8.18	Nagy-Galambfalva	7.09
Bögöz	8.40	Székely-Keresztur	7.46
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 9.12	Héjasfalva	érkezik este 8.18

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.